

- at det område af havbunden og dens undergrund, som ligger uden for grænserne for national jurisdiktion, såvel som dens ressourcer, er menneskehedenes fælles arv, hvis udforskning og udnyttelse skal gennemføres i hele menneskehedenes interesse uden hensyn til stateres geografiske beliggenhed,
- at den kodifikation og gradvise udvikling af havretten, som opnås i kraft af Konventionen, skal bidrage til styrkelse af fred, sikkerhed, samarbejde og venskabelige forbindelser blandt alle nationer i overensstemmelse med principperne om retfærdighed og ligeset samt fremme den økonomiske og sociale udvikling for alle verdens folkeslag i overensstemmelse med de mål og principper, som er udtrykt i FN-pagten,
- samt at spørgsmål, som ikke er omfattet af Konventionen, fortsat skal være underlagt den almindelige folkerets regler og principper.

Til Kapitel I (artikel 1)

Indledning

Til artikel 1:

Artiklen indeholder visse definitioner, som hovedsagelig angår den dybe havbund og begrebet forurening af havmiljøet. Opregningen af definitioner er langt fra udtømmende; der findes talrige definitioner i andre dele af Konventionen og dens bilag.

Det fremgår af artiklens andet stykke, at en række retssubjekter som nærmere defineret i artikel 305, herunder organisationer såsom EF, der bliver parter i Konventionen, sidestilles med begrebet »deltagende stater«.

Til Kapitel II (artikel 2 – 33)

Søterritorium og tilstødende zone

Konventionens Kapitel II indeholder bestemmelser angående afgrænsningen af og retsordenen inden for søterritoriet og den tilstødende zone. Disse to havområder hører til den traditionelle havret, som første gang blev genstand for traktatretlig regulering ved Genève-konventionen af 29. april 1958.

Kapitel II overtager adskillige af reglerne i ovennævnte konvention, i enkelte tilfælde dog med betydelige modifikationer og tilføjelser. De i Havretskonventionen foretagne ændringer angår navnlig søterritoriets og den tilstødende zones bredde (hhv. artikel 3 og 33), rette basislinier (artikel 7) og uskadelig passage (artikel 17). Kapitlet er opdelt i 4 underafsnit om søterritoriets grænser (artikel 3 – 16), uskadelig passa-

ge (artikel 17 – 32) og om den tilstødende zone (artikel 33).

Havretskonventionens terminologi anvender »søterritoriet« (territorial sea) svarende til »ydre territorialfarvand« i dansk lovgivning, og »indre farvande« (internal waters) svarende til »indre territorialfarvand«. »Søterritoriet« i Konventionens forstand er derfor ikke identisk med det danske overbegreb »søterritoriet«, der dækker både indre og ydre territorialfarvand og ikke har nogen ækvivalent i Konventionens sprogbrug.

Til artikel 2:

I artikel 2 defineres den retlige status for søterritoriet, lufrummet over søterritoriet, dets havbund og undergrund. Det bestemmes, at en kyststats suverænitet, ud over dens landterritorium og indre farvande, også omfatter et tilstødende område, som benævnes søterritoriet. Suveræniteten omfatter såvel lufrummet over søterritoriet som dets havbund og undergrund.

Til artikel 3:

Artiklerne 3 til 16 indeholder reglerne om søterritoriets bredde og hører til de mest centrale i Konventionen. Fastlæggelsen af søterritoriets bredde til højst 12 sømil, målt fra de i overensstemmelse med Konventionen fastsatte basislinier, er udtryk for et kompromis mellem på den ene side de stater, som traditionelt har hævdet et søterritorium på indtil 3 sømil, og på den anden side stater med vidererækkende krav på søterritorium, i visse ekstreme tilfælde på indtil 200 sømil. Mere end 120 stater har i dag et søterritorium på 12 sømil, mens 16 stater stiller vidererækkende krav. Danmark udvidede sit søterritorium fra 3 til 12 sømil i 1999 og søterritoriet ved Færøerne tilsvarende i 2002. Søterritoriet ved Grønland er fremdeles 3 sømil bredt.

Til artikel 4:

Søterritoriets ydre grænse defineres som den linie, der i ethvert punkt har en afstand fra det nærmeste punkt på basislinien svarende til søterritoriets bredde.

Til artikel 5:

Som hovedregel er basislinien for beregning af søterritoriets bredde identisk med lavvandslinien langs kysten som angivet på officielt anerkendte søkort i stor målestok.

Til artikel 6:

Som undtagelse fra hovedreglen i artikel 5 fastsættes basislinier omkring øer beliggende på atoller eller